

Handledning till *Under slussen* av Jack Werner

Uppgifter: Introduktion av boken, textfrågor, skapande, novellanalys och skrivövning

Bokens lästnivå: 4 (1 är lättast och 6 svårast)

Målgrupp: Handledningen fungerar för unga vuxna och vuxna i olika skolformer och i bokcirklar

Om boken

Det går rykten om varelser som lever i gångarna under Slussen i Stockholm. Varelser som liknar människor, men ändå inte. Jag trodde länge att det bara var fantasier, skrönor.

Men efter att ha läst Labans blogg vet jag bättre. Mitt enda råd till dig som läser det här är: Håll dig så långt därifrån du kan, annars kan du bli smittad.

Handledningen är framtagen av Jenny Edvardsson.

Introduktion av boken

Titta på omslagsbilden. Låt var och en i gruppen säga något den lägger märke till. Vad ser ni? Vilka färger används? Låt alla få fylla på med någon detalj de ser i bilden. Prata tillsammans om vad för slags novell det verkar vara. Vad är det som får dem att tro detta? Har de läst någon novell eller roman tidigare som de tycker påminner om denna? Vilken är det, i så fall?

Textfrågor

Läs boken på det sätt som passar gruppen. Var och en för sig, i par eller högt i grupp. Ni kan välja om ni vill göra uppgifterna muntligt, skriftligt eller både och. Anpassa utifrån gruppens behov och önskemål.

Kapitel 1: Laban

1. Vad är urban exploration?
2. Varför gillar berättarjaget, alltså berättaren, att läsa på olika internetforum?
3. Vem är Laban?
4. Vad är det Laban skriver om?
5. Laban utforskar gärna tunnlarna på egen hand. Enligt ryktet fanns det en förklaring till detta. Vilken?
6. Hade du velat utforska tunnlarna så som Laban gjorde?

Kapitel 2: Labans försvinnande

1. När skrev Laban sitt sista inlägg?
2. Vad trodde man hade hänt med Laban?
3. Vem är Clara?
4. Vad är det för länk som Clara skickat över till berättarjaget?

Kapitel 3: Nere i tunneln

1. Vad är det som händer den 28 februari 2005?

Kapitel 4: Förföljd

1. Laban blir jagad och gömmer sig. När han lutar sig bakåt ramlar han genom en vägg. Vad är det han ramlar in i?
2. Hur reagerar Laban när han ramlar?

Kapitel 5: Genom ett trångt rör

1. Laban kryper genom ett rör och kommer fram till en vägg som han slår sönder. Vad hittar han på andra sidan väggen?

Kapitel 6: Ett övergivet kontor

1. Laban känner sig orolig. Hur tar sig oron uttryck?
2. Hur beskrivs det övergivna kontoret? Leta efter beskrivningar i texten.

Kapitel 7: Tunnelfolket

1. I detta kapitel beskrivs tunnelfolket. Vad säger ryktet om dem?

Kapitel 8: Tillbaka till det övergivna kontoret

1. Laban söker sig på nytt ner till det övergivna kontoret. Vad hittar han denna gång?

Kapitel 9: En trappa ner i mörkret

1. Laban tar fram ett munskydd och börjar använda det. Varför gör han det?

Kapitel 10: De gröna svamparna

1. Hur beskrivs de gröna svamparna? Ge exempel från texten.
2. Labans kropp reagerar och han skriver att det känns som om han vill fly. Vad är det som skapar denna oro?

Kapitel 11: En skugga

1. När Laban fotograferar ser han en skugga. Vem eller vad tror du att det är?

Kapitel 12: Laban flyr

1. Hur beskrivs skuggan?
2. Vad händer när Laban slår till skuggan?

Kapitel 13: Smittan

1. Vad var Laban med om i tunnlarna, tror du?
2. Varför försvann han?
3. I slutet skriver berättarjaget, alltså berättaren, att det aldrig skulle gå att leta efter Laban. Varför inte det?

Skapande

Låt deltagarna leta upp en eller ett par bilder som de upplever symboliserar eller beskriver novellen. leta bilder på nätet, i tidningar eller böcker, eller fota själv. Sätt samman bilderna till ett collage och skriv bildtexter som förklarar vad bilden föreställer och hur de tänker att bilden beskriver och symboliserar novellen.

- När du är klar berättar du om din bild och varför du valt den.

Novellanalys

Läs novellen och diskutera hur den är uppbyggd men också hur författaren skapar spänning. Då de flesta skönlitterära texter följer samma struktur (dramaturgiska kurvan) kan det vara bra att inför denna uppgift presentera grundstrukturen:

- anslag (berättelsens inledning där du som läsare ofta får reda på när berättelsen utspelar sig, var den utspelar sig och vilka de olika karaktärerna är)

- presentation (i denna del presenteras de viktigaste karaktärerna och miljön lite mer ingående)
- konflikt (i denna del presenteras berättelsens problem. I en skräckberättelse är det ofta något mystiskt och obehagligt)
- konfliktupptrappning (i denna del trappas konflikten, spänningen, upp)
- vändpunkt/peripeti (i denna del får konflikten en lösning)
- avtoning (i denna del får man reda på vad som händer efter att konflikten blivit löst)

Frågor att arbeta med:

- Hur inleds novellen (anslag)?
- Hur beskrivs karaktärerna? Vad får du som läsare reda på om berättarjaget Laban?
- Hur beskrivs miljön? Var utspelar sig berättelsen någonstans?
- Vilken är novellens konflikt?
- Hur trappas konflikten upp?
- Vilken är vändpunkten i novellen?
- Hur slutar novellen (avtoning)?
- Hur gör författaren för att skapa spänning? Är det genom språket, ämnet eller karaktärerna? Förklara hur du tänker och ge gärna exempel från texten som styrker din tolkning.

Skrivövning

Många författare är duktiga på att gestalta. Det innebär att de visar något i handlingen istället för att berätta det med ord. De skriver alltså inte: "Laban är glad." Istället försöker de visa hur Labans glädje ser ut och känns. Det kan då bli så här: "Labans leende blev bara större och större. Mungiporna gick snart från öra till öra. Glädjen han kände värmde upp hela kroppen."

I denna uppgift ska deltagarna skriva gestaltande beskrivningar, där det tydligt framgår att någon är rädd, elak, otäck eller hemsk. Vill de kan de utgå från Laban eller skuggan som återfinns i novellen.

Uppgifter att arbeta med:

- Välj en karaktär från novellen eller en person i din omgivning. Tänk dig att denna karaktär eller person befinner sig i tunnlarna i Slussen. Hen är antingen rädd, elak, otäck eller hemsk.
- Hur är man eller ser man ut om man är rädd, elak, otäck eller hemsk? Punkta ner allt du kan komma på. Ta hjälp av sinnena lukt, hörsel, smak, känsel och syn.
- Utifrån dina punkter skriver du sedan en gestaltande beskrivning.